

Lista 4

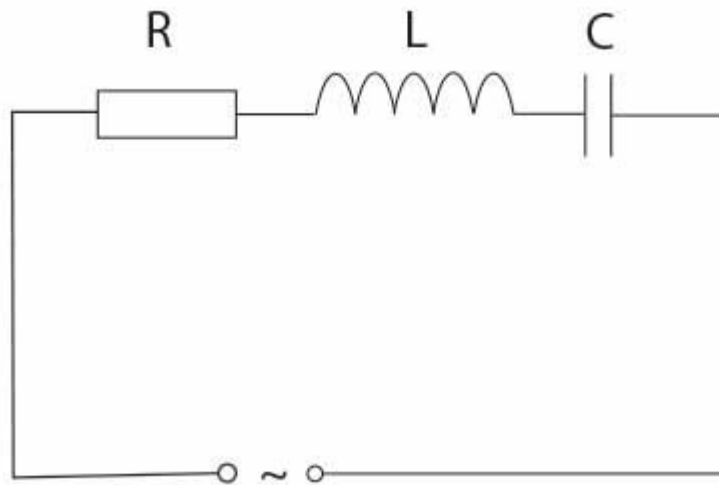
Hubert Jackowski

Układ RLC

Obwód RLC to obwód elektryczny składający się z rezystora (R), cewki indukcyjnej (L) i kondensatora (C), połączonych szeregowo lub równolegle. Nazwa obwodu pochodzi od liter używanych do oznaczenia elementów składowych tego obwodu, przy czym kolejność elementów może różnić się w zależności od typu RLC.

Model obwodu jest oscylatorem harmonicznym prądu i rezonuje w sposób podobny do obwodu LC. Wprowadzenie rezystora zwiększa zanik tych oscylacji, co jest również znane jako tłumienie. W praktyce obwody LC również zachowują się jak obwód RLC, ponieważ pewien opór jest nieunikniony, nawet jeśli rezystor nie jest specjalnie uwzględniony jako element - obwód również ma swój opór.

MODEL

$$\frac{d^2 I}{dt^2} + \frac{R}{L} \frac{dI}{dt} + \frac{I}{LC} = \frac{\omega U_0}{L} \cos \omega t$$

Figure 1: Fizyczny i matematyczny model układu RLC

```
def RLC(q0: float, i0: float, R: float, L: float, C: float, A: float, Omega: float):  
    t = sp.symbols('t')  
    q = sp.Function('q')(t)  
    i = sp.Function('i')(t)
```

```

eq1 = sp.Eq(q.diff(t), i)
eq2 = sp.Eq(L * i.diff(t) + R * i + q / C, A * sp.cos(Omega * t))

solution = sp.dsolve((eq1, eq2), ics={q.subs(t, 0): q0, i.subs(t, 0): i0})

return solution

def simulate(q0: float, i0: float, R: float, L: float, C: float, A: float, Omega:
float, dt: float, time: float):
    equations: list[sp.Eq] = DynamicModel.SympySolver.RLC(q0, i0, R, C, L, A, Omega)
    numberOfSteps = int(time / dt)
    systemEvolution = []
    for equation in equations:
        eqEvolution = []
        for step in range(numberOfSteps):
            eqEvolution.append(equation.rhs.subs("t", dt * step))
        systemEvolution.append(eqEvolution)
    return systemEvolution

```

Figure 2: Realizacja modelu układu RLC za pomocą biblioteki sympy w języku Python

```

def simulate(q0: float, i0: float, R: float, L: float, C: float, A: float, Omega:
float, dt: float,
            time: float):
    def _V(_t, a: float, omega: float):
        return a * np.cos(omega * _t)

    def _RLC(y, _t, _R, _L, _C):
        q, i = y

        dqdt = i
        didt = (1 / _L) * (_V(_t, A, Omega) - _R * i - q / _C)

        return [dqdt, didt]

    y0 = [q0, i0]
    t = np.arange(0.0, time, dt)
    solution = odeint(_RLC, y0, t, args=(R, L, C))
    return solution.T

```

Figure 3: Realizacja modelu układu RLC za pomocą metody scipy.integrate.odeint w języku Python

ROZWIĄZANIE ANALITYCZNE

$$Q_p = \frac{E_0}{\sqrt{(1/C - L\omega^2)^2 + R^2\omega^2}} \cos(\omega t - \phi)$$

$$I_p = Q'_p = -\frac{\omega E_0}{\sqrt{(1/C - L\omega^2)^2 + R^2\omega^2}} \sin(\omega t - \phi)$$

Figure 4: Analityczne rozwiązanie układu równań różniczkowych opisujących obwód RLC

ŚREDNI BŁĄD APROKSYMACJI

$$\text{MAE} = \frac{\sum_{i=1}^n |y_i - x_i|}{n}$$

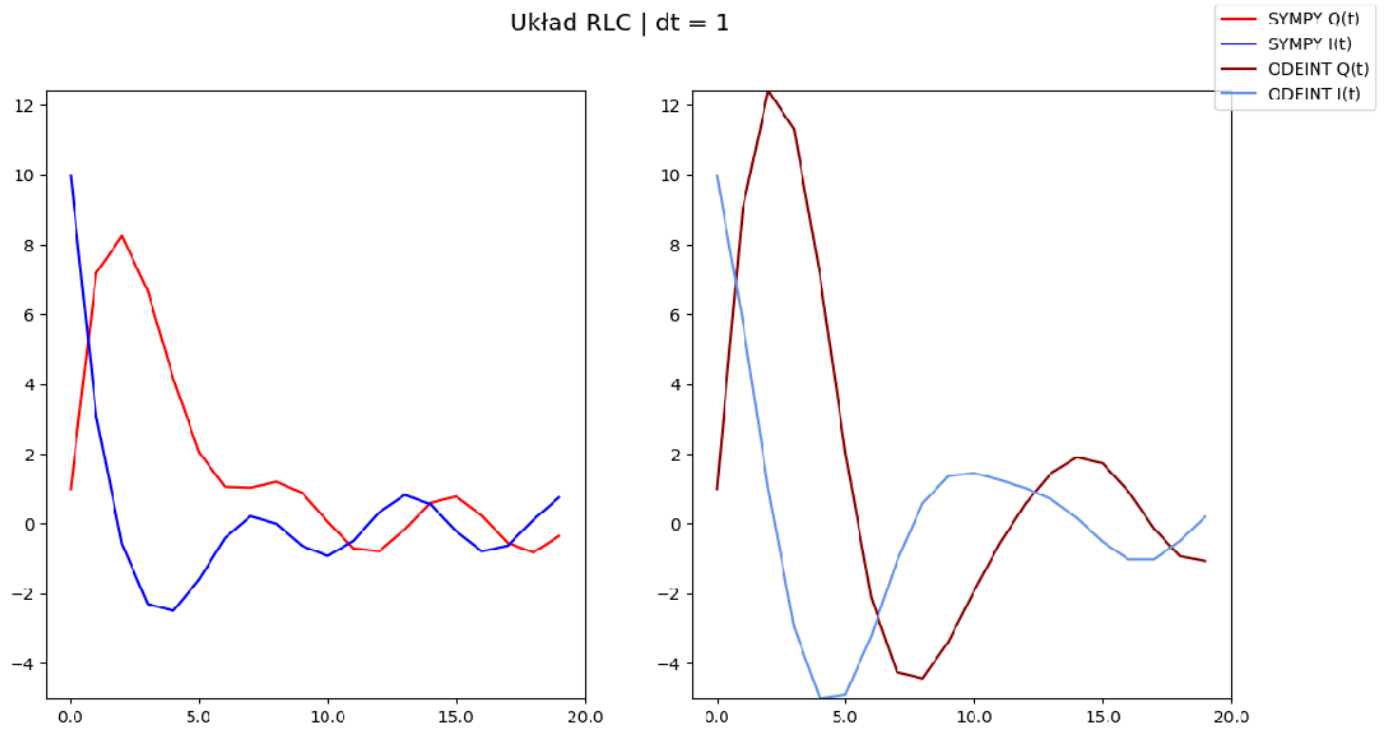
Figure 5: Matematyczny wzór średniego błędu bezwzględnego

$$\text{MSE} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (Y_i - \hat{Y}_i)^2$$

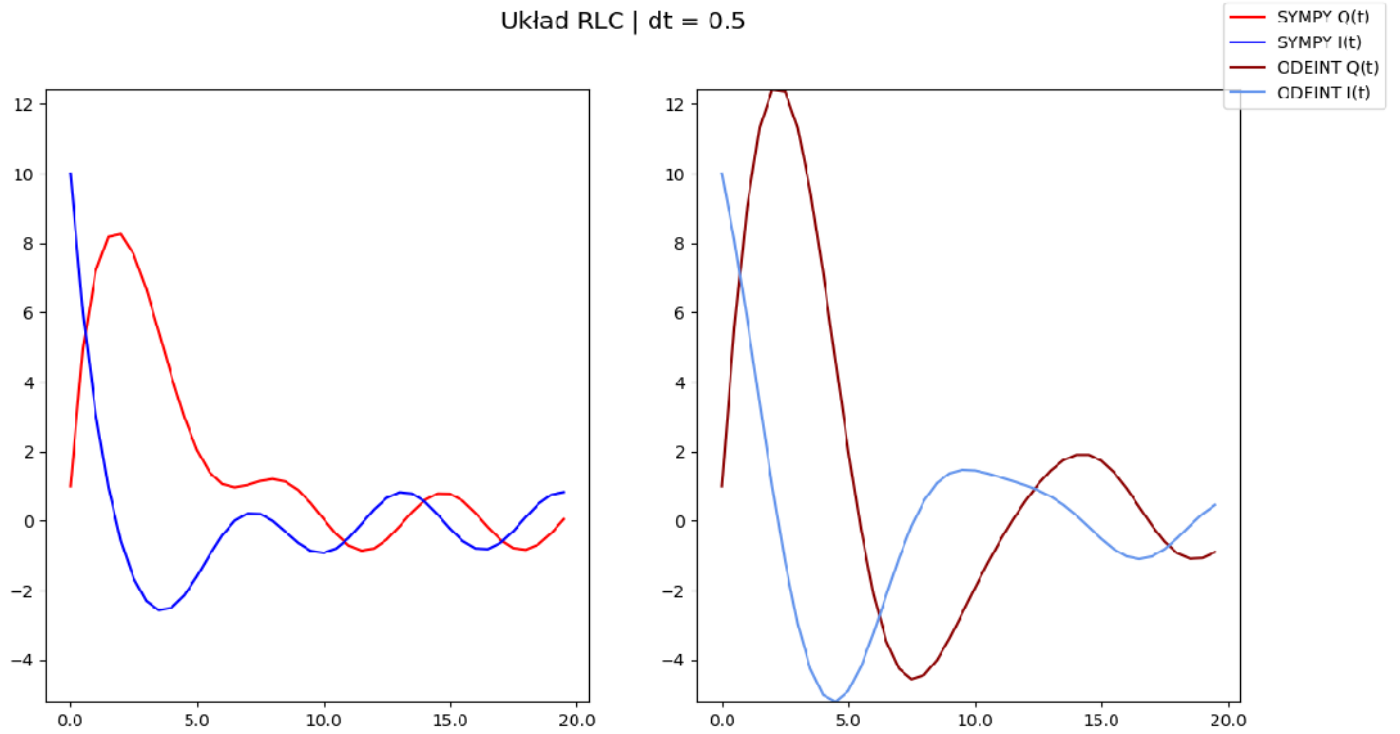
Figure 6: Matematyczny wzór średniego błędu kwadratowego

OBSERWACJE

Układ RLC | $dt = 1$

Układ RLC | $dt = 0.5$

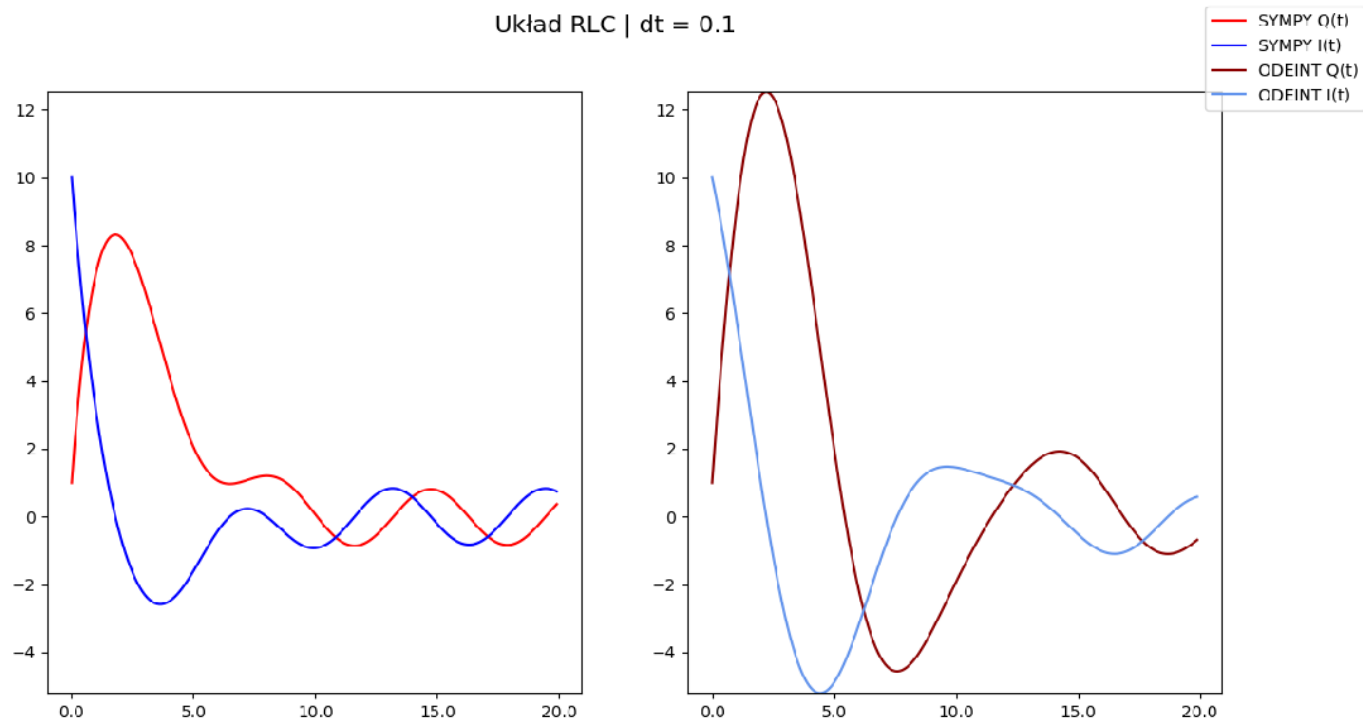
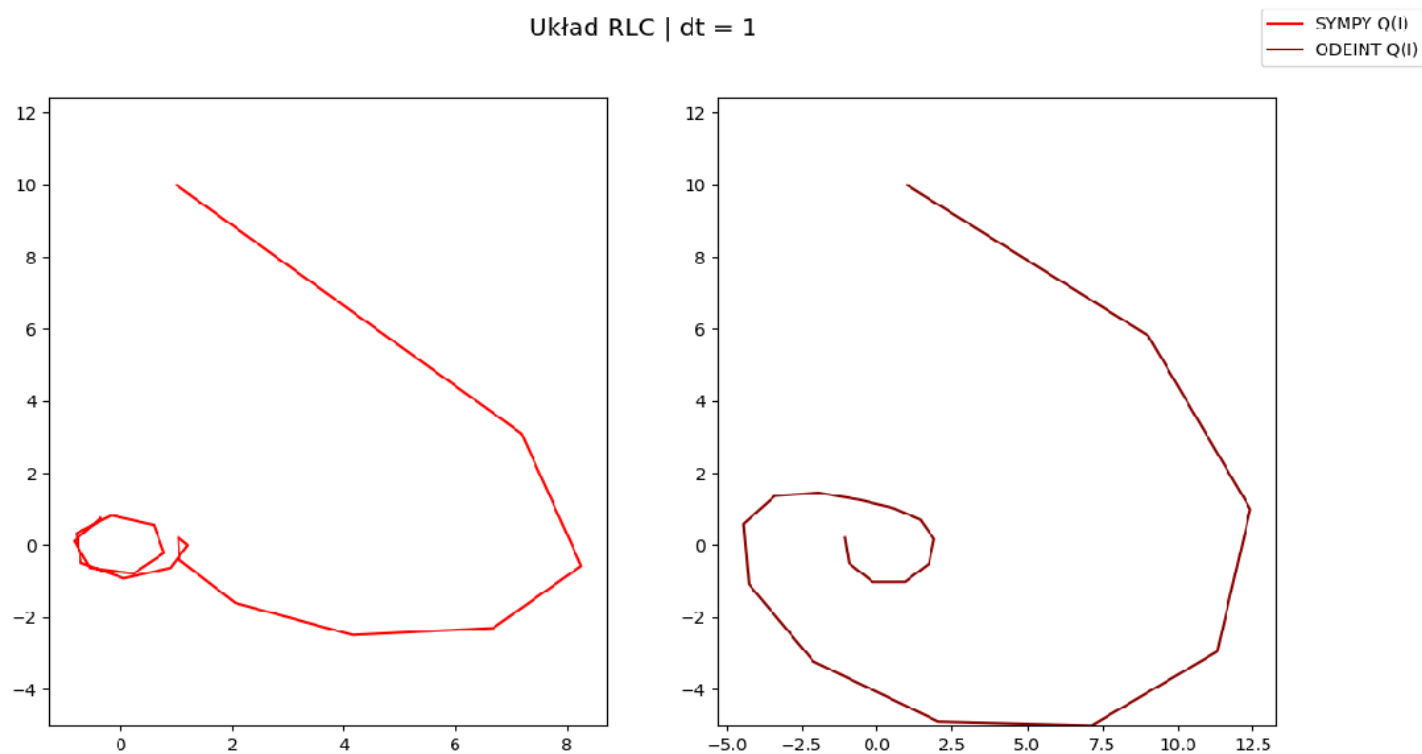

Figure 7: Wykresy $I(t)$, $Q(t)$ układu RLC przy parametrach $q_0 = 1$, $i_0 = 10$, $R = 1$, $L = 3$, $C = 1$, $A = 1$, $\Omega = 1$

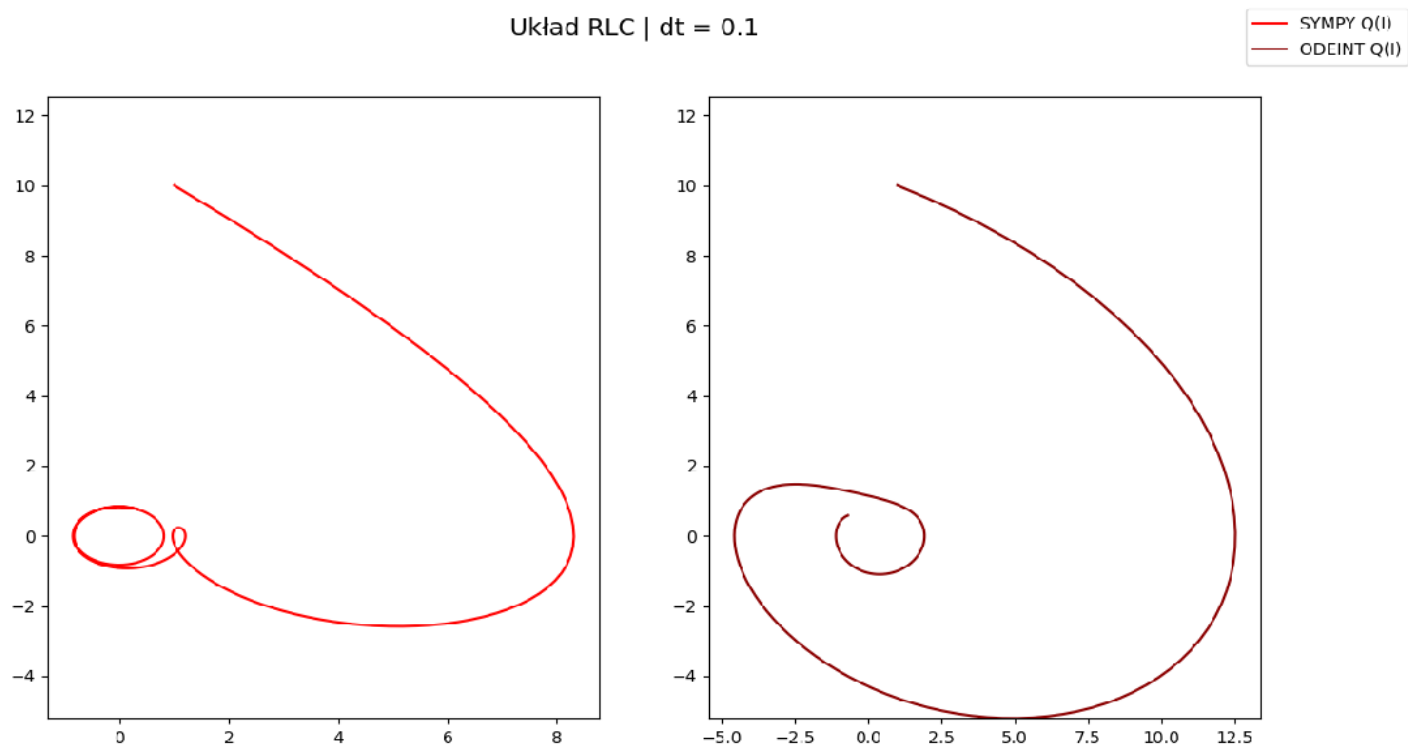
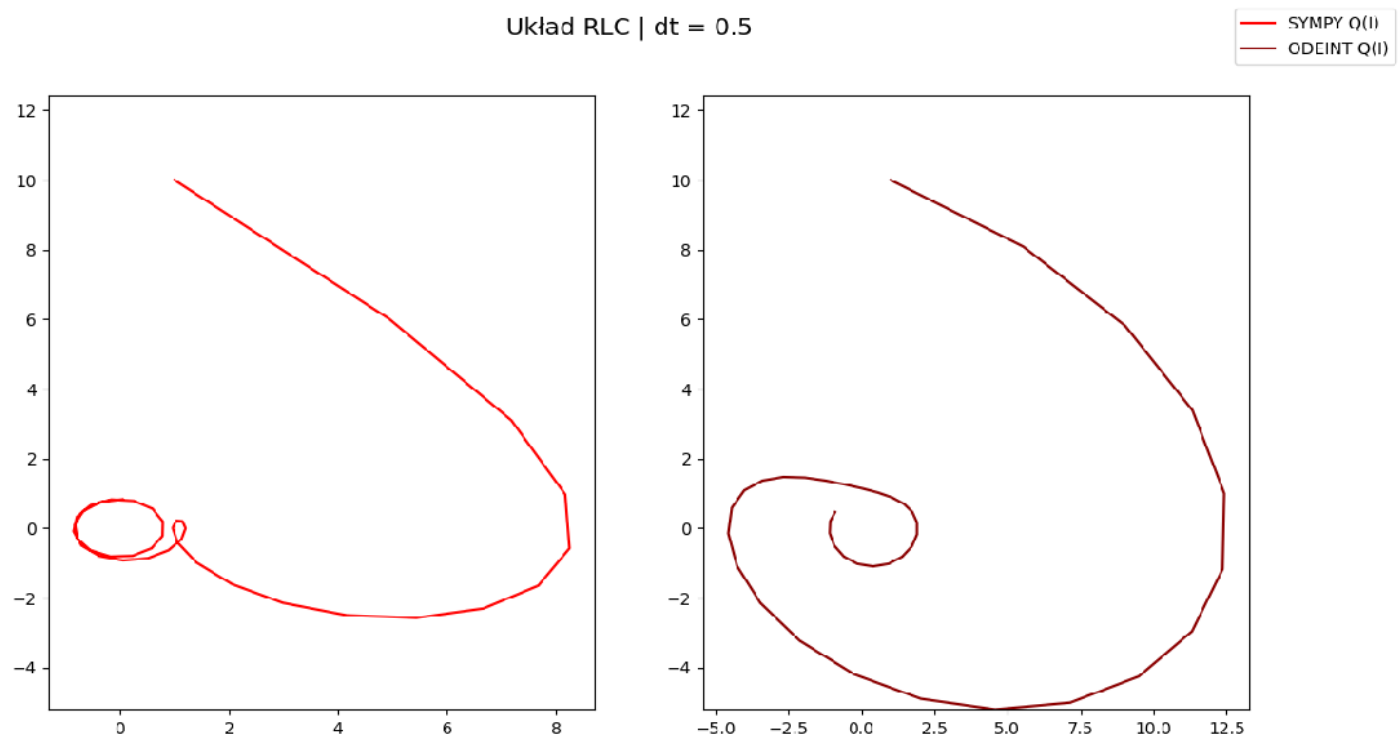
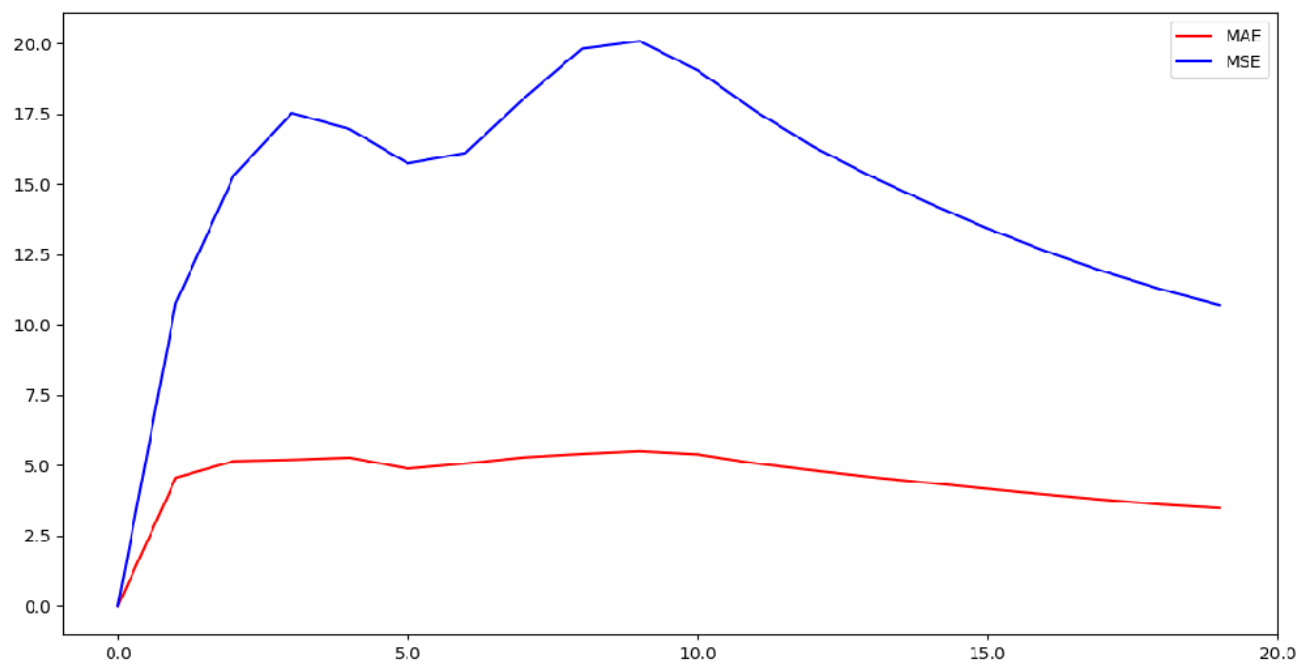
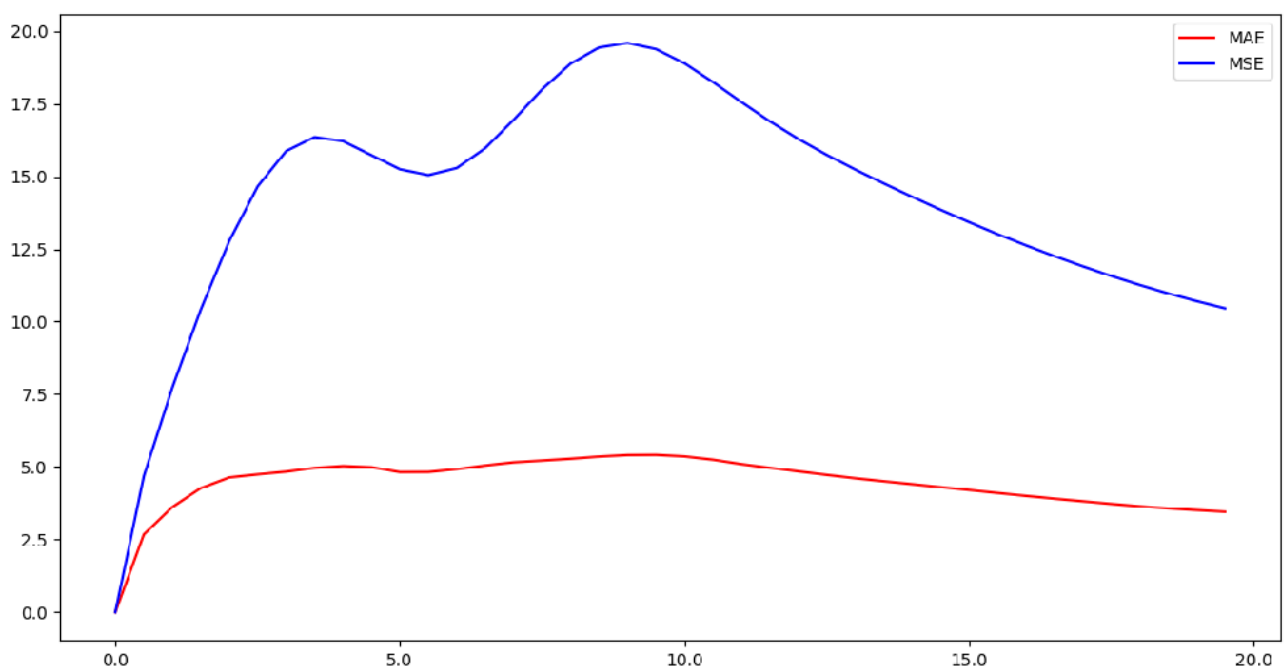

Figure 8: Wykresy $Q(I)$ układu RLC przy parametrach $q_0 = 1$, $i_0 = 10$, $R = 1$, $L = 3$, $C = 1$, $A = 1$, $\Omega = 1$

Układ RLC - Error chart | $dt = 1$

Układ RLC - Error chart | $dt = 0.5$

Układ RLC - Error chart | $dt = 0.1$

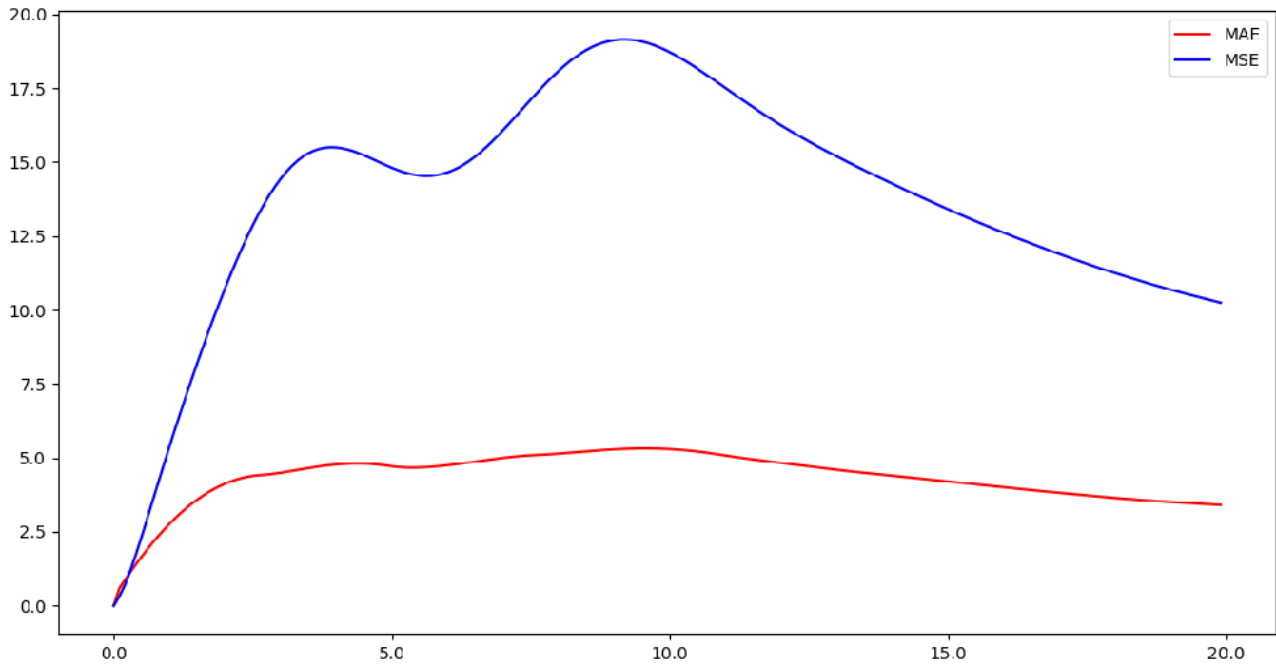

Figure 9: Wykresy średniego błędu kwadratowego i średniego błędu bezwzględnego układu RLC przy parametrach $q_0 = 1$, $i_0 = 10$, $R = 1$, $L = 3$, $C = 1$, $A = 1$, $\Omega = 1$

ŚREDNI BŁĄD APROKSYMACJI

- $dt = 1$

MSE: 10.165, MAE: 3.3094

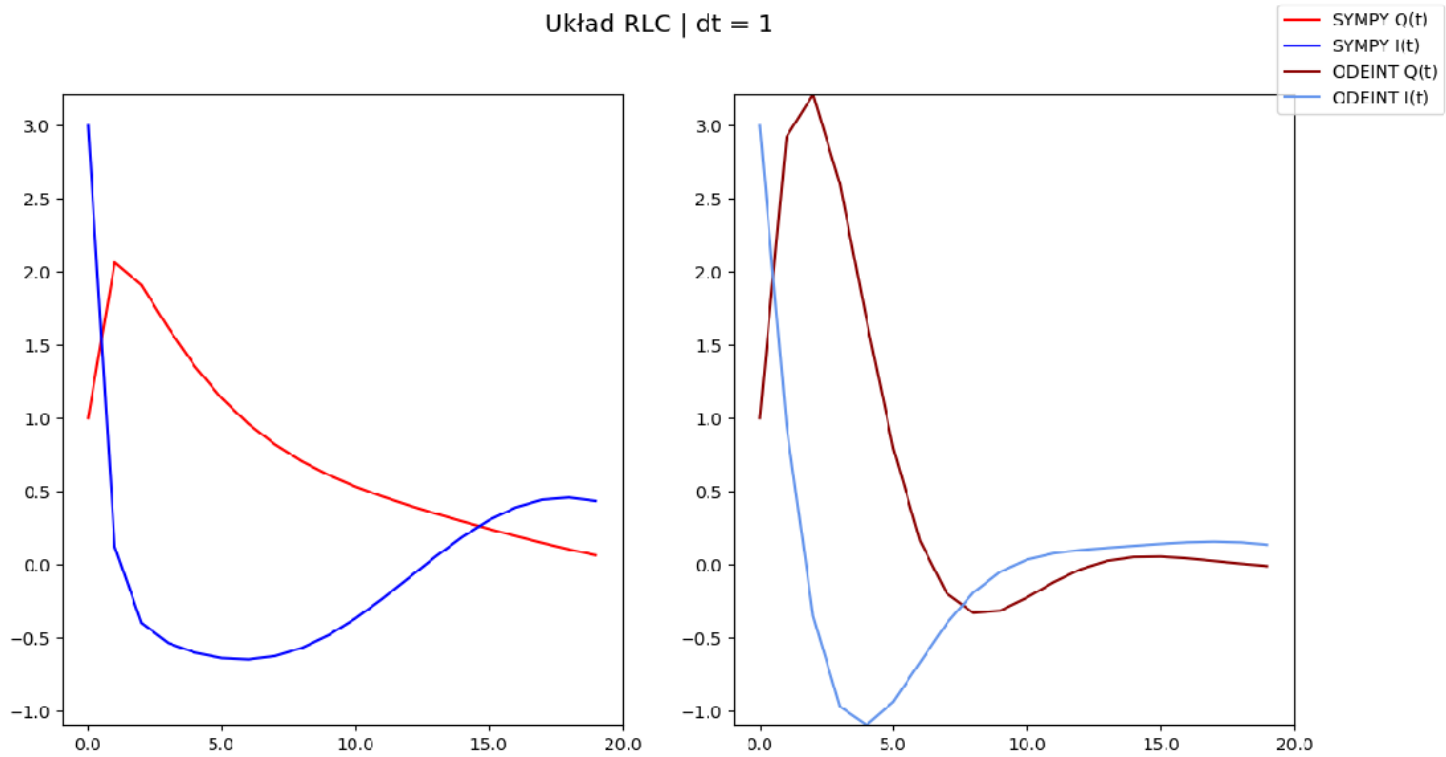
- $dt = 0.5$

MSE: 10.196, MAE: 3.3683

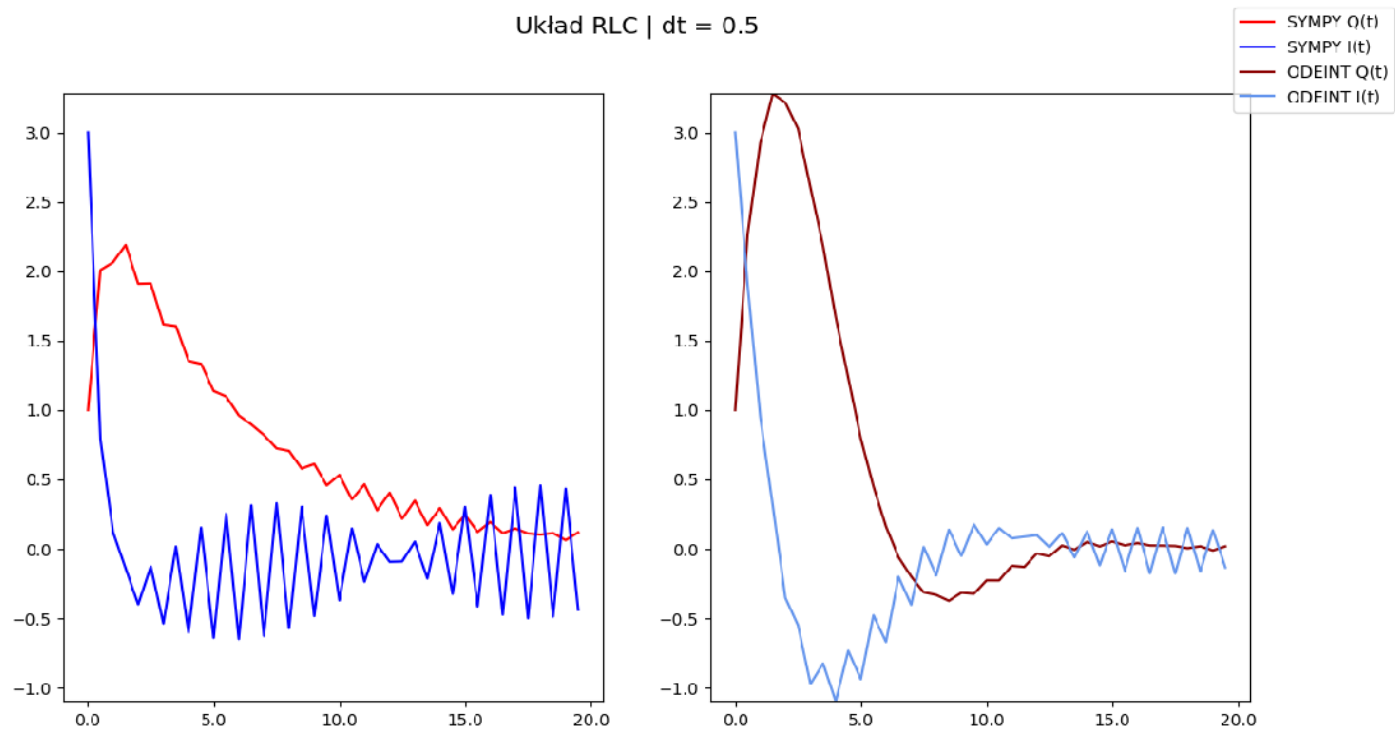
- $dt = 0.1$

MSE: 10.208, MAE: 3.3887

Układ RLC | $dt = 1$

Układ RLC | $dt = 0.5$

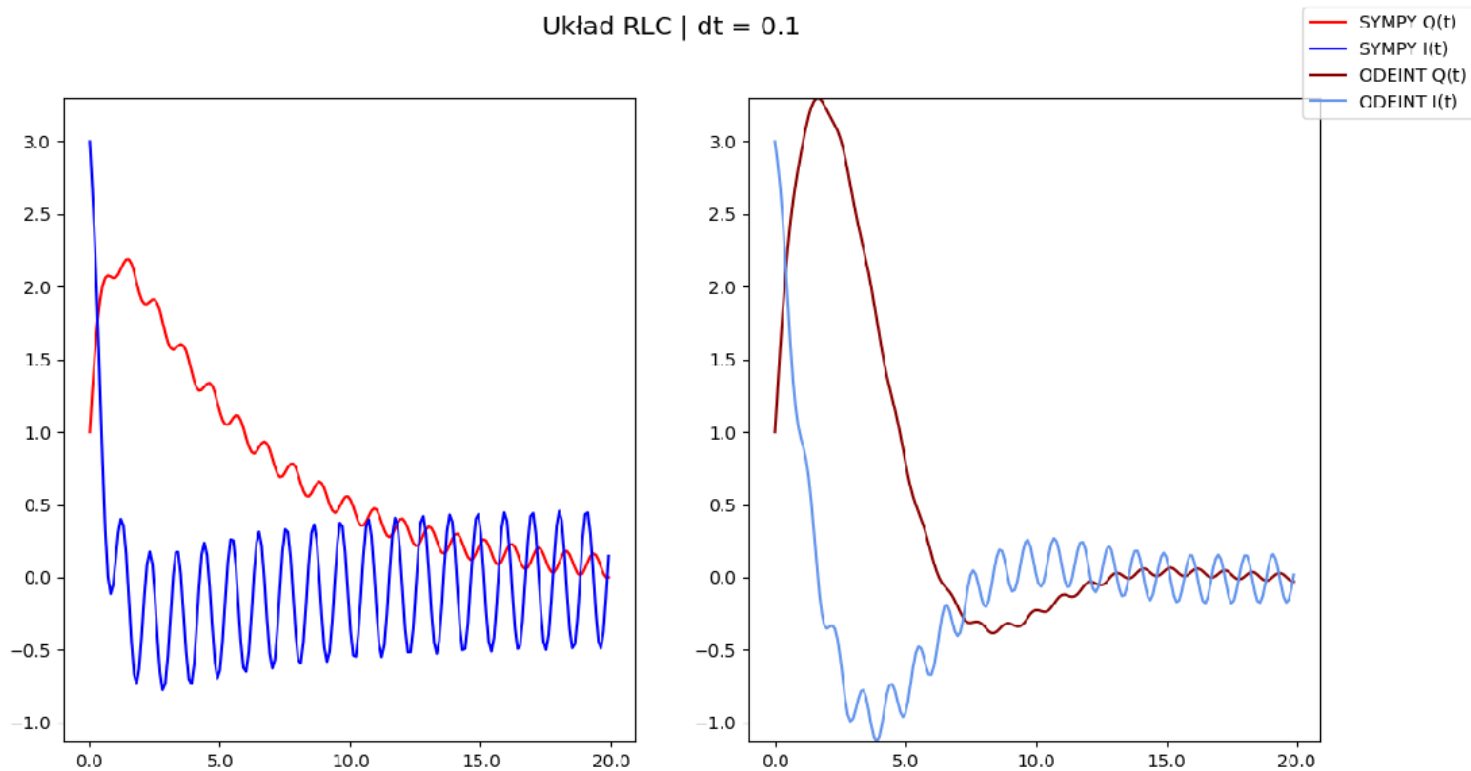
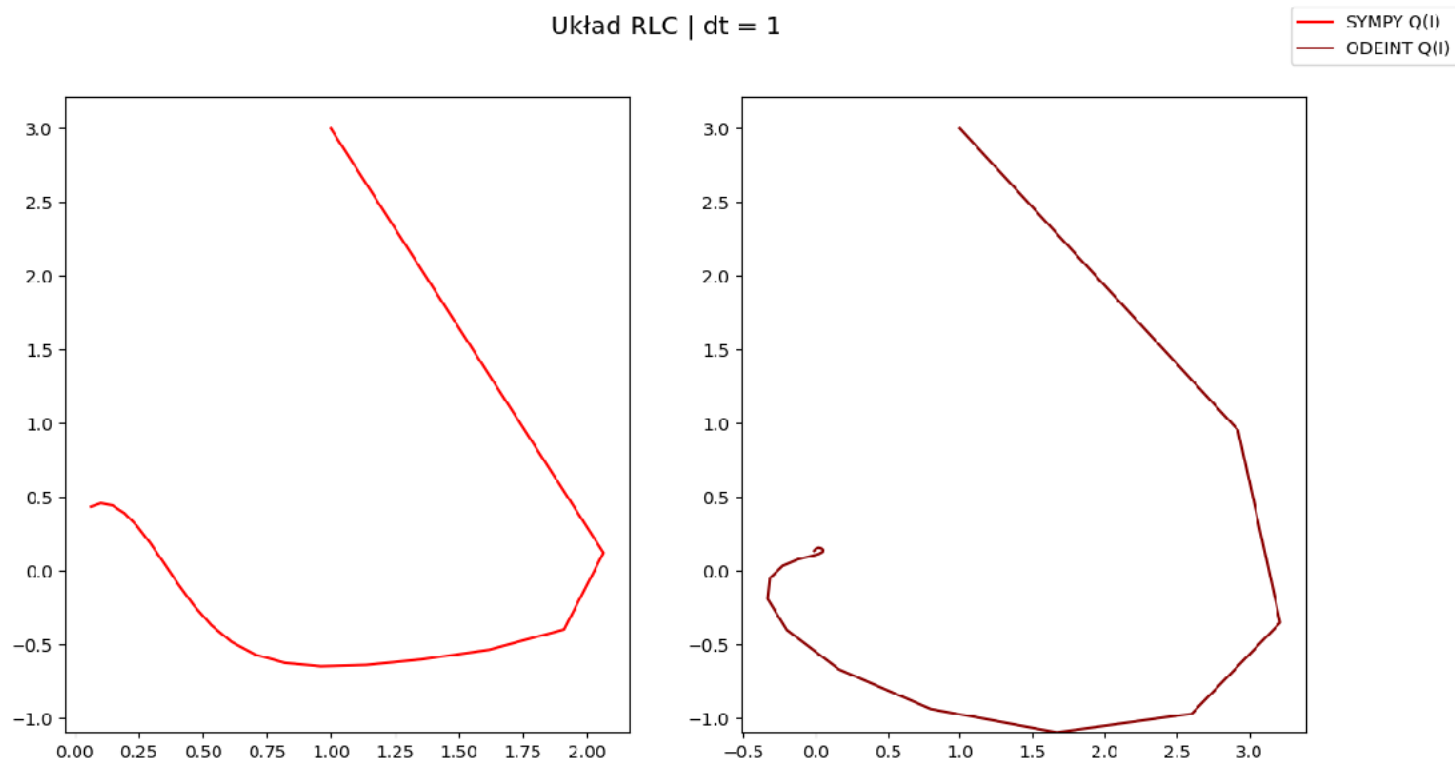

Figure 10: Wykresy $I(t)$, $Q(t)$ układu RLC przy parametrach $q_0 = 1$, $i_0 = 3$, $R = 2$, $L = 3$, $C = 1$, $A = 3$, $\Omega = 6$

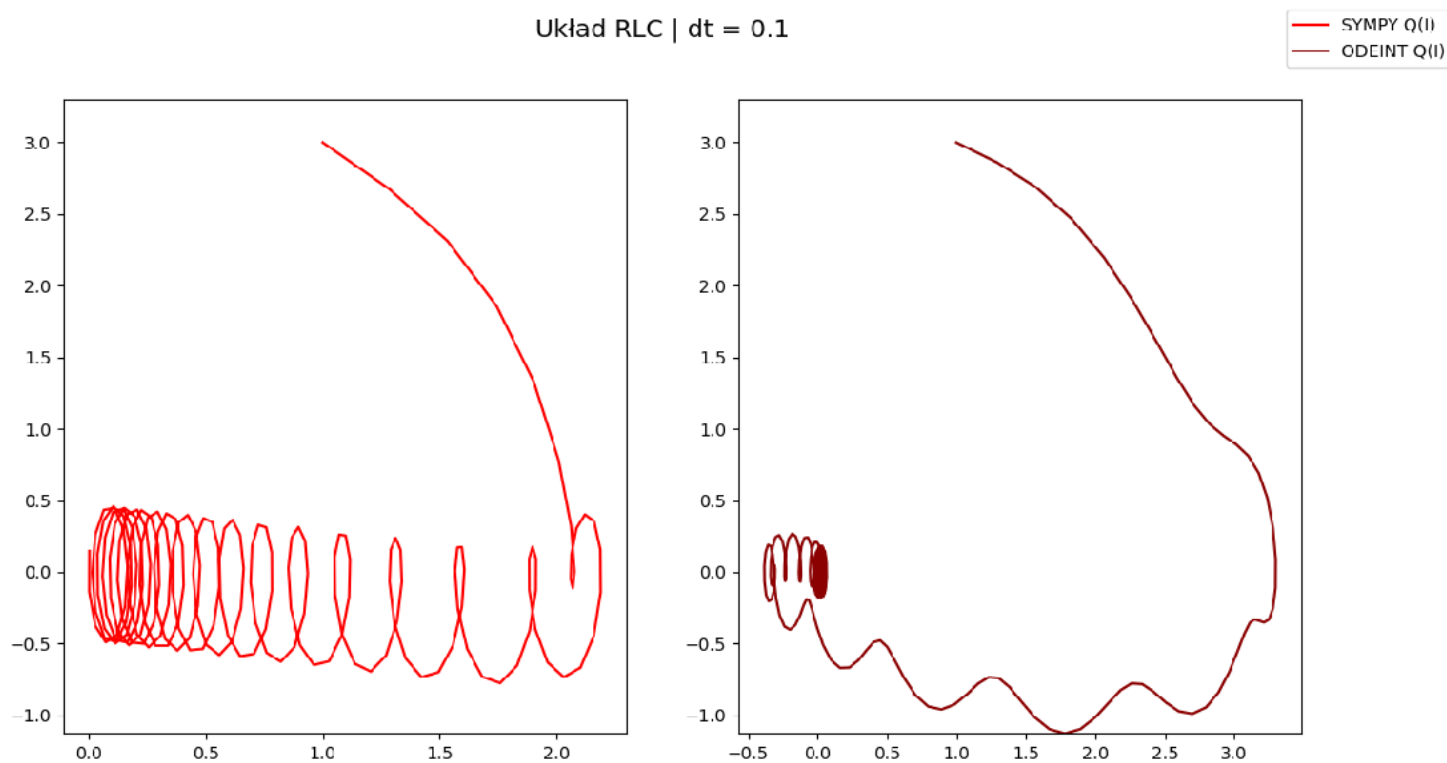
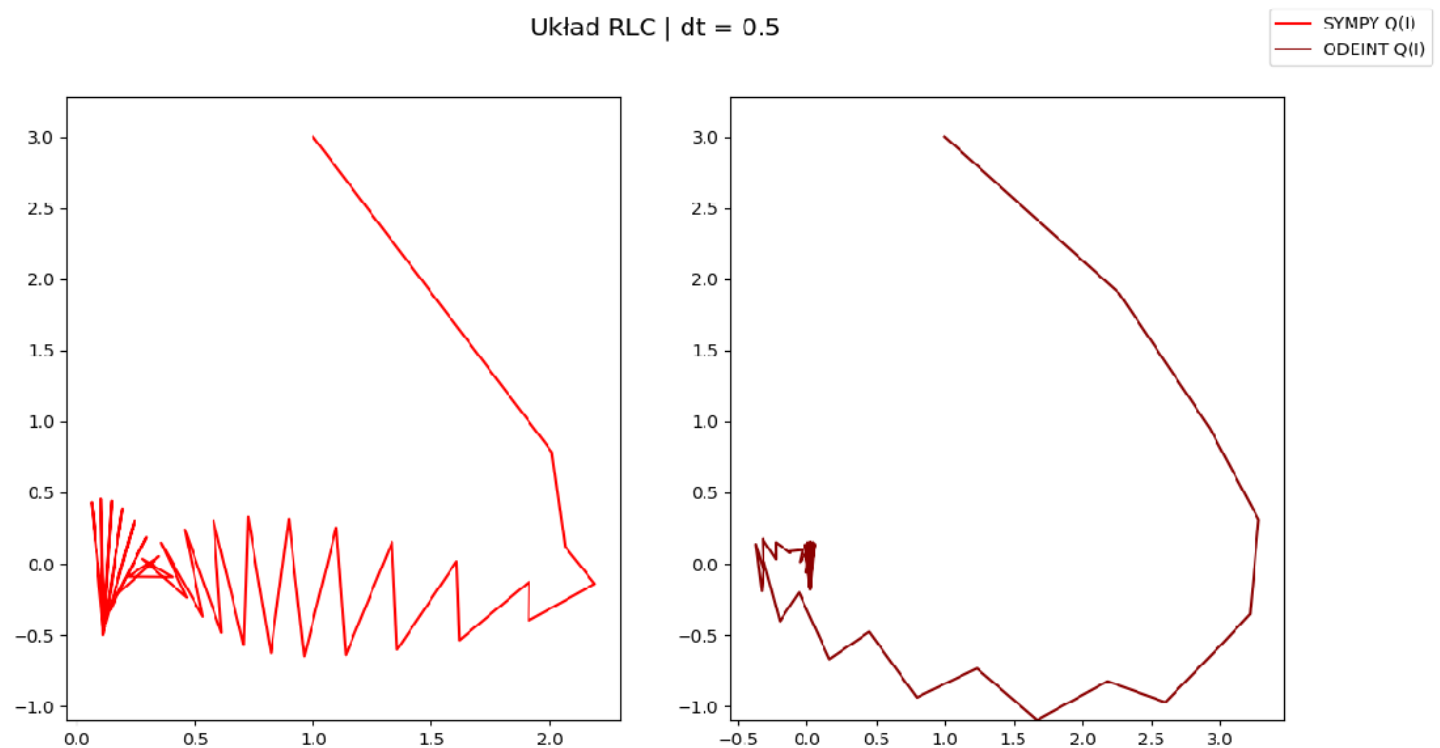
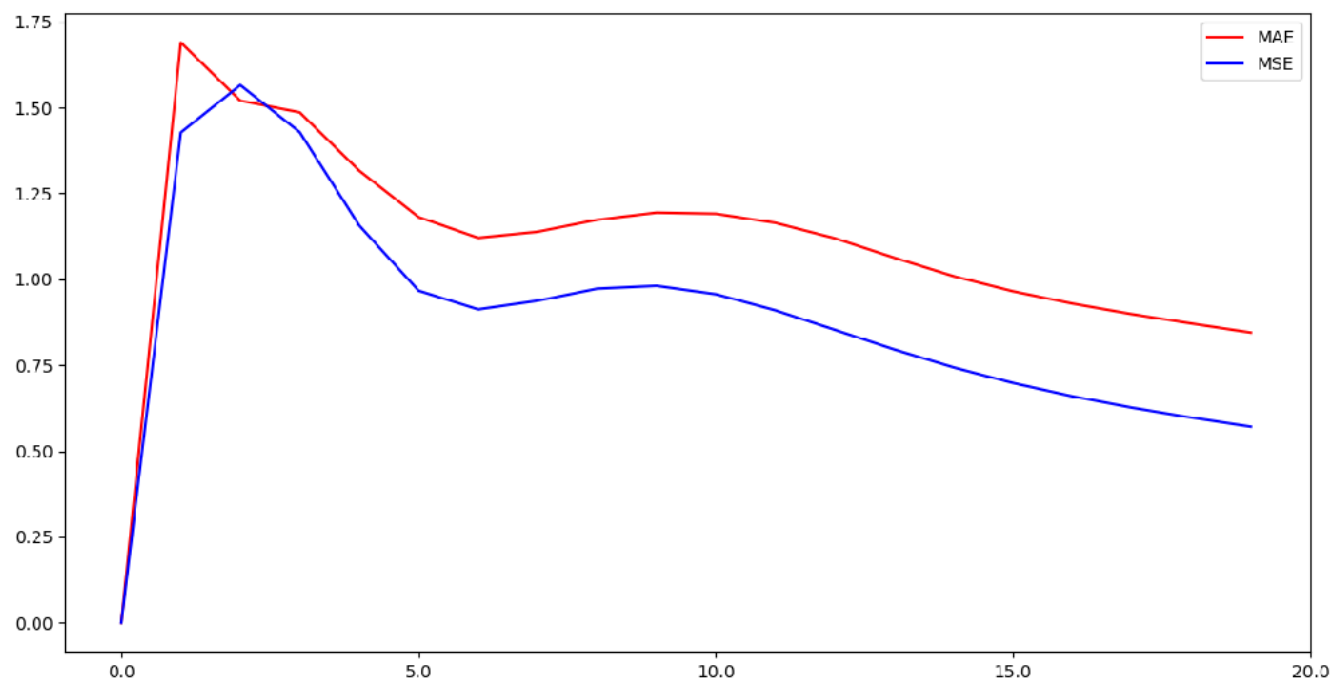
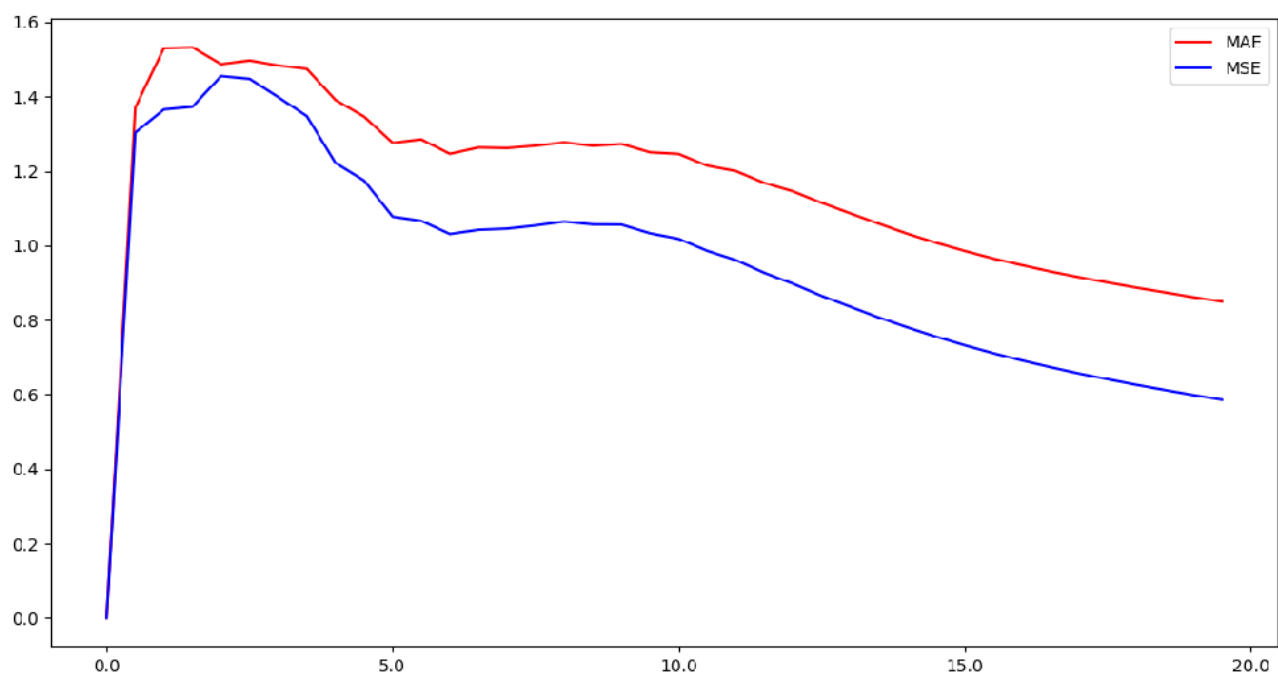

Figure 11: Wykresy $Q(I)$ układu RLC przy parametrach $q_0 = 1$, $i_0 = 3$, $R = 2$, $L = 3$, $C = 1$, $A = 3$, $\Omega = 6$

Układ RLC - Error chart | $dt = 1$

Układ RLC - Error chart | $dt = 0.5$

Układ RLC - Error chart | $dt = 0.1$

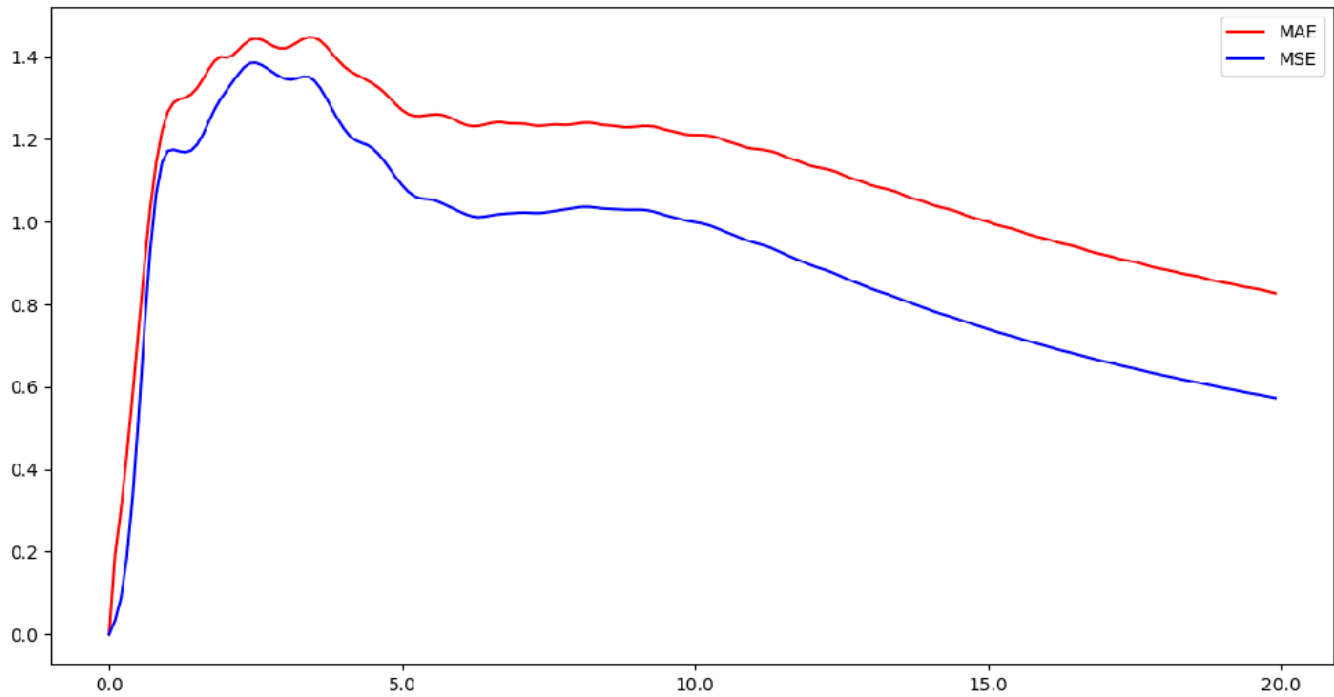

Figure 12: Wykresy średniego błędu kwadratowego i średniego błędu bezwzględnego układu RLC przy parametrach $q_0 = 1$, $i_0 = 3$, $R = 2$, $L = 3$, $C = 1$, $A = 3$, $\Omega = 6$

ŚREDNI BŁĄD APROKSYMACJI

- $dt = 1$

MSE: 0.54235, MAE: 0.80282

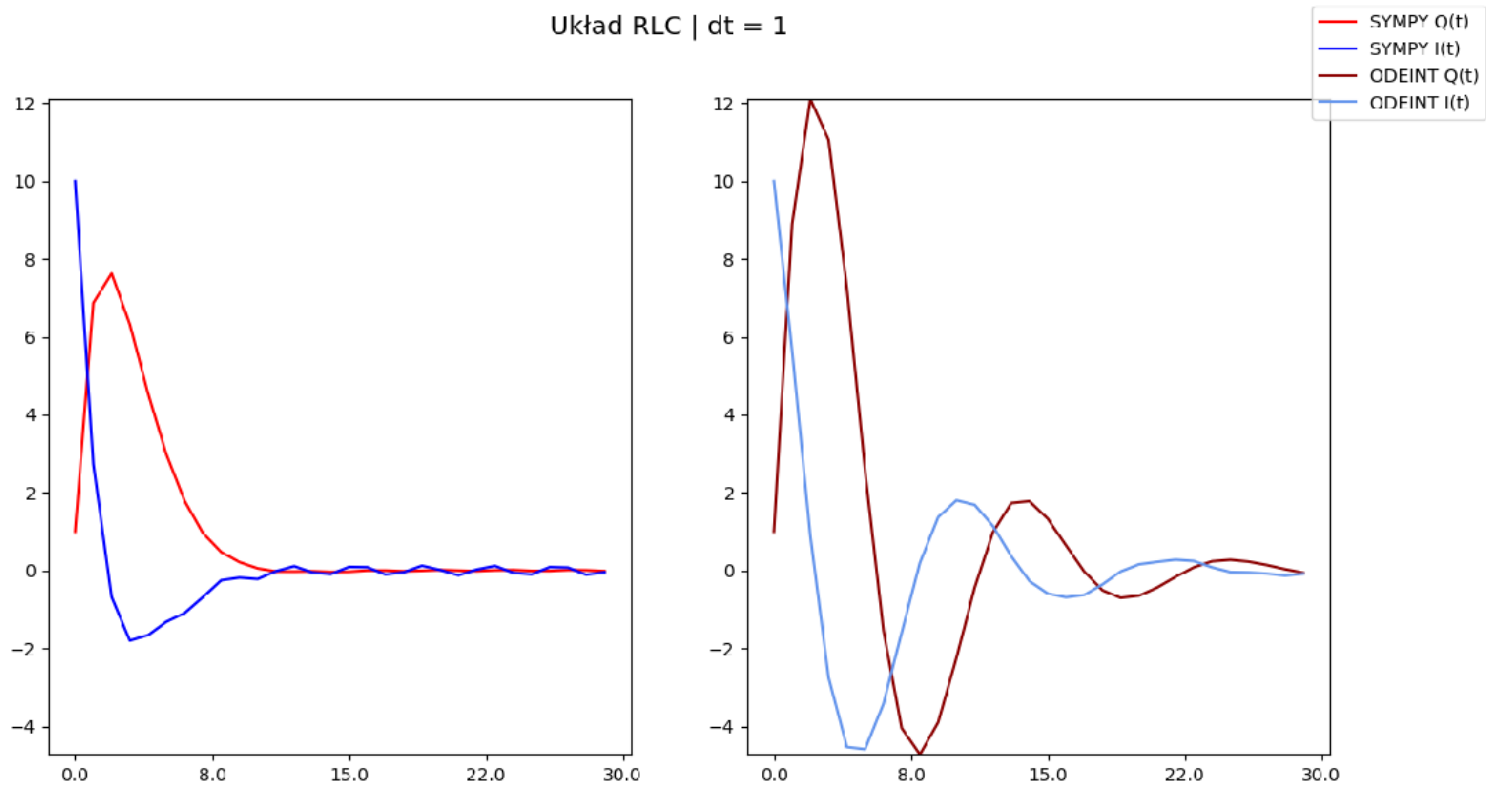
- $dt = 0.5$

MSE: 0.57134, MAE: 0.82821

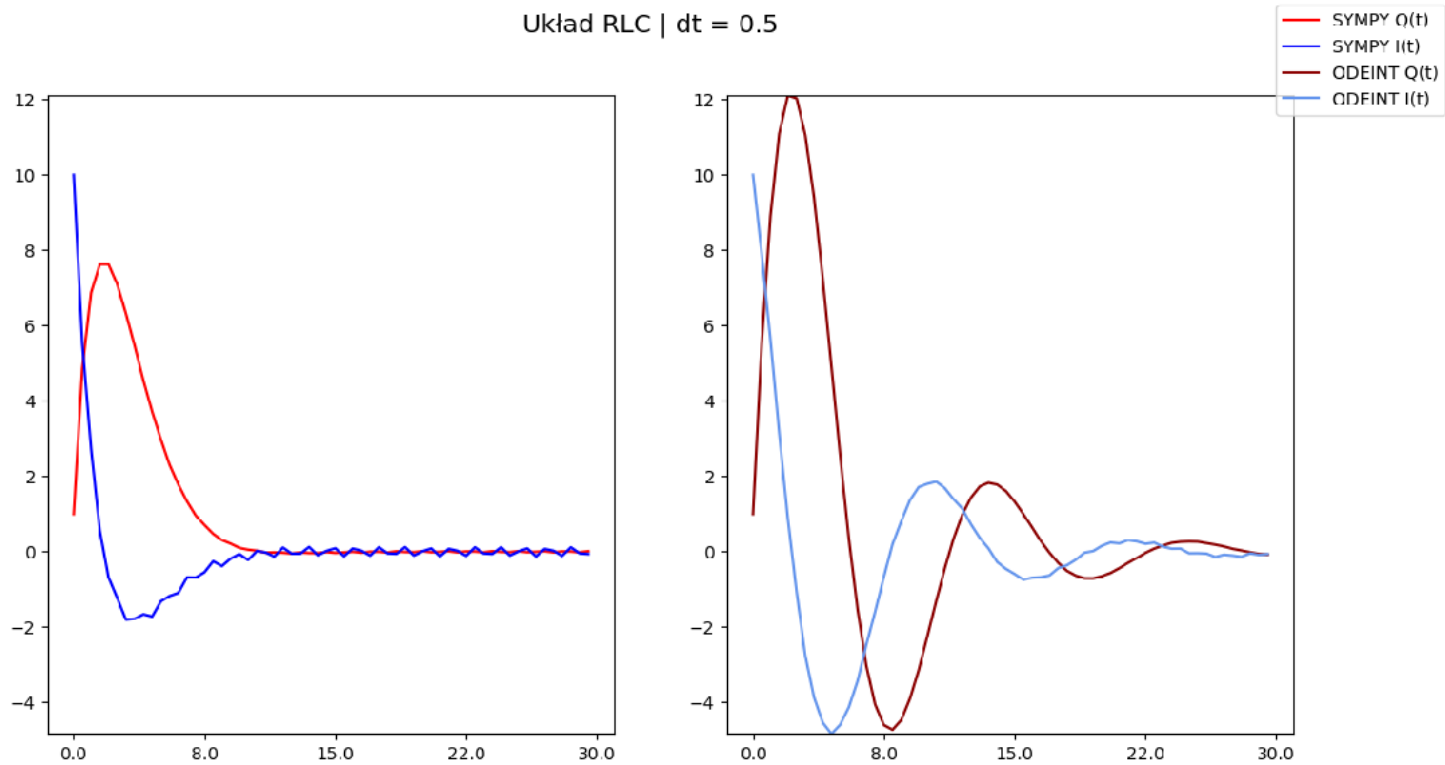
- $dt = 0.1$

MSE: 0.57044, MAE: 0.82354

Układ RLC | $dt = 1$

Układ RLC | $dt = 0.5$

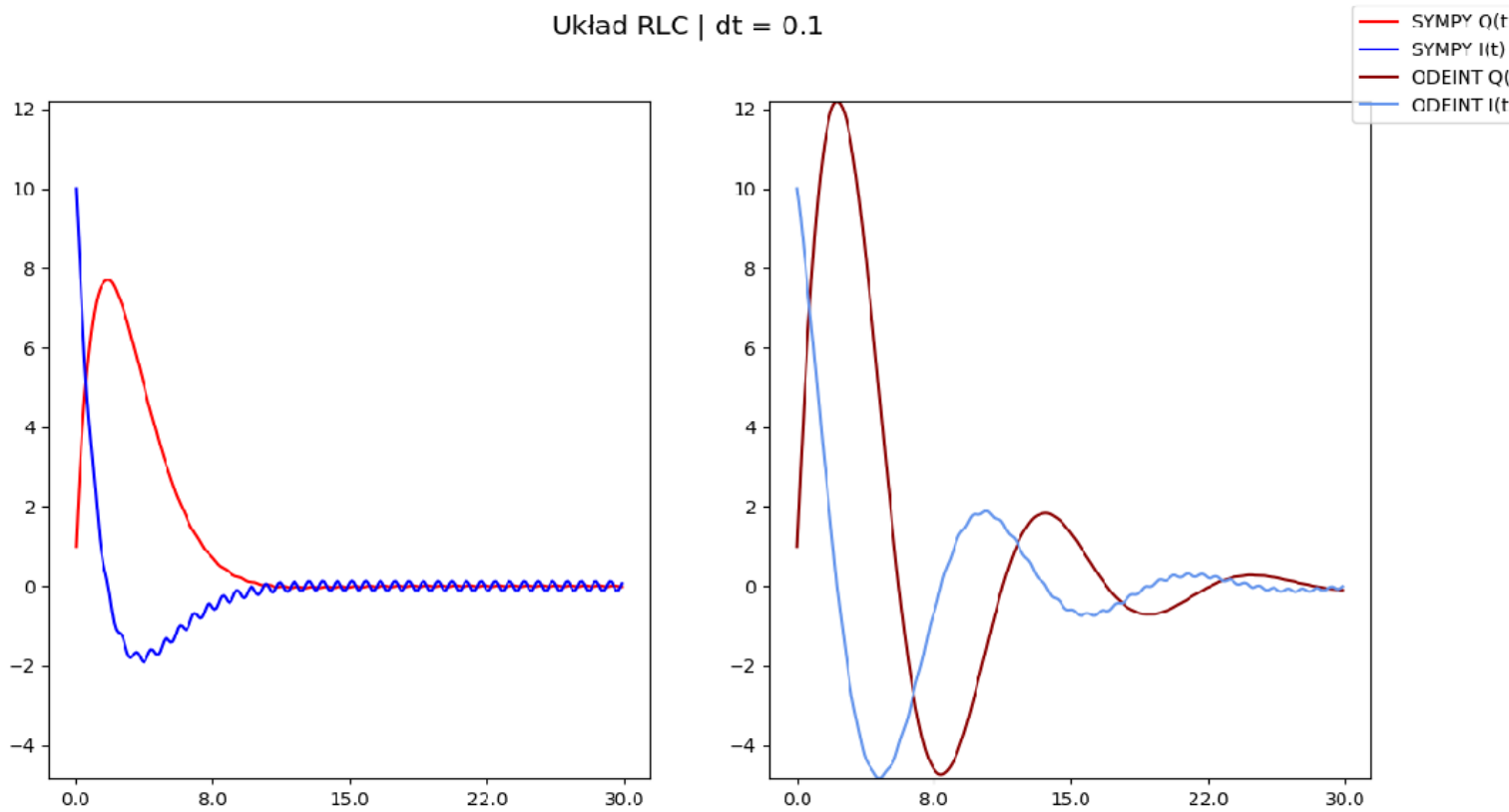
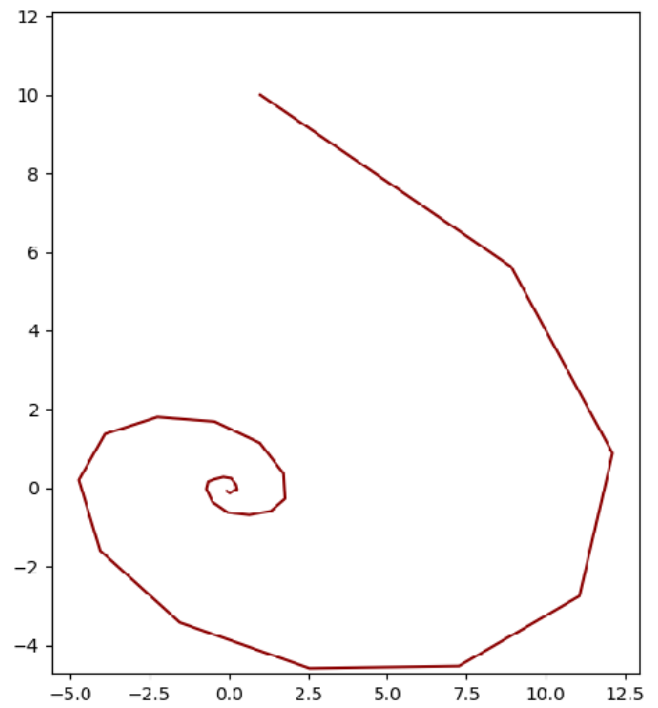
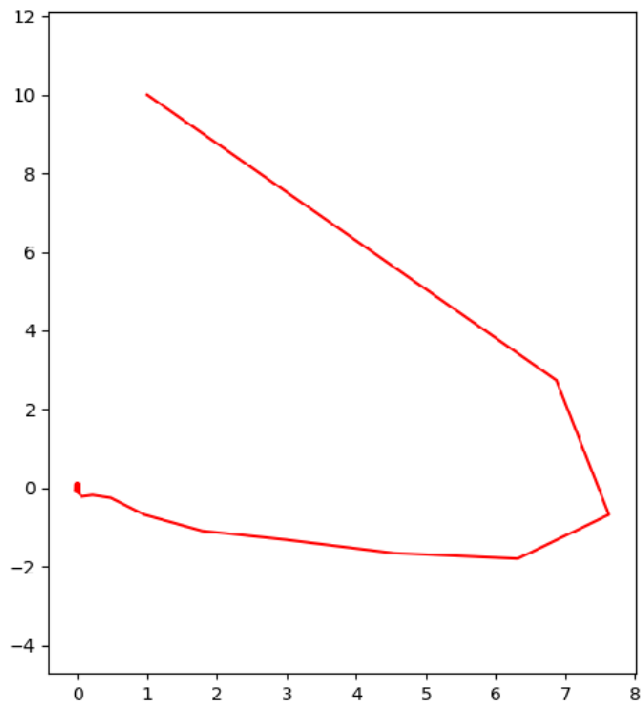

Figure 13: Wykresy $I(t)$, $Q(t)$ układu RLC przy parametrach $q_0 = 1$, $i_0 = 10$, $R = 1$, $L = 3$, $C = 1$, $A = 1$, $\Omega = 8$

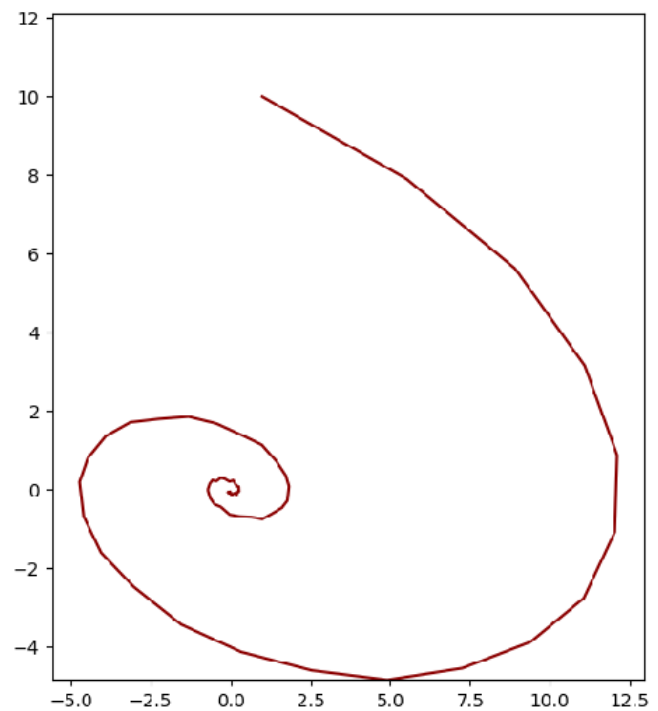
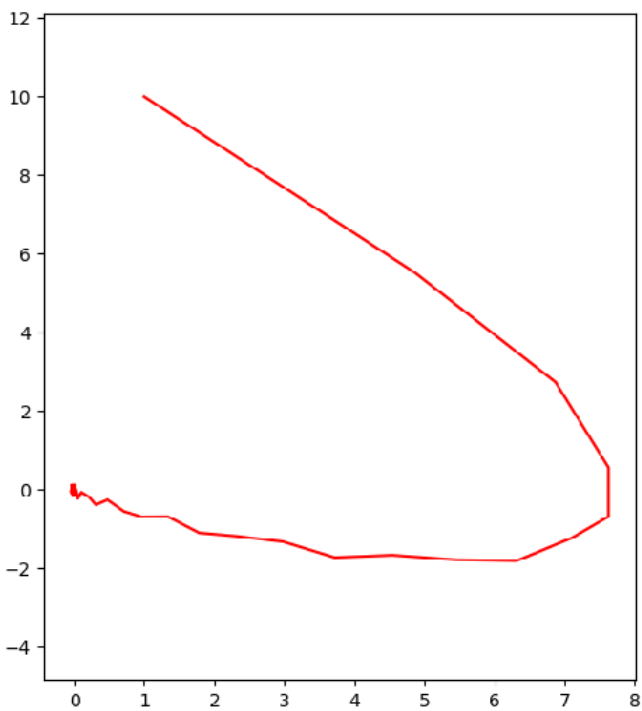
Układ RLC | $dt = 1$

— SYMPY $Q(I)$
— ODEINT $Q(I)$

Układ RLC | $dt = 0.5$

— SYMPY $Q(I)$
— ODEINT $Q(I)$

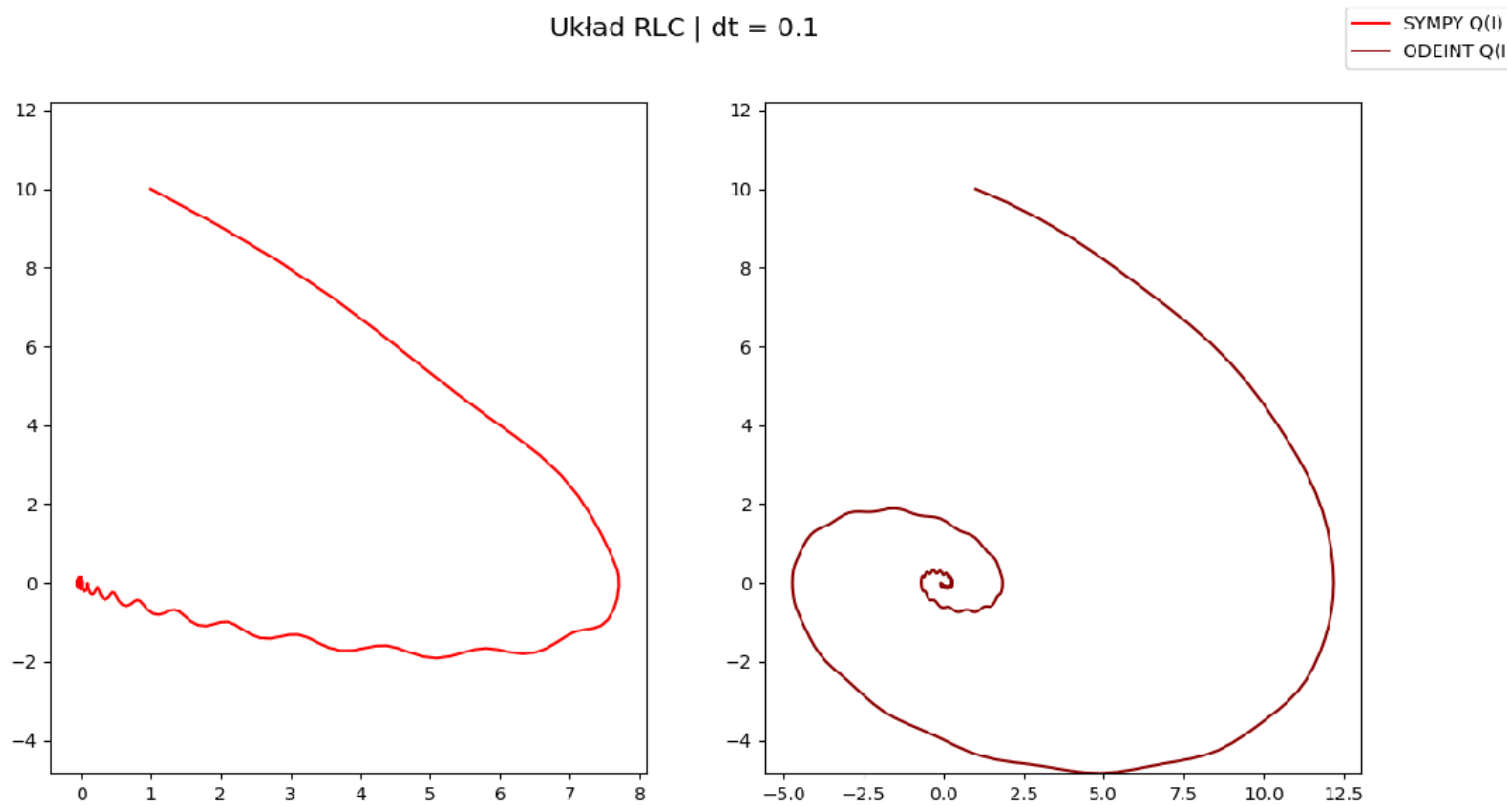
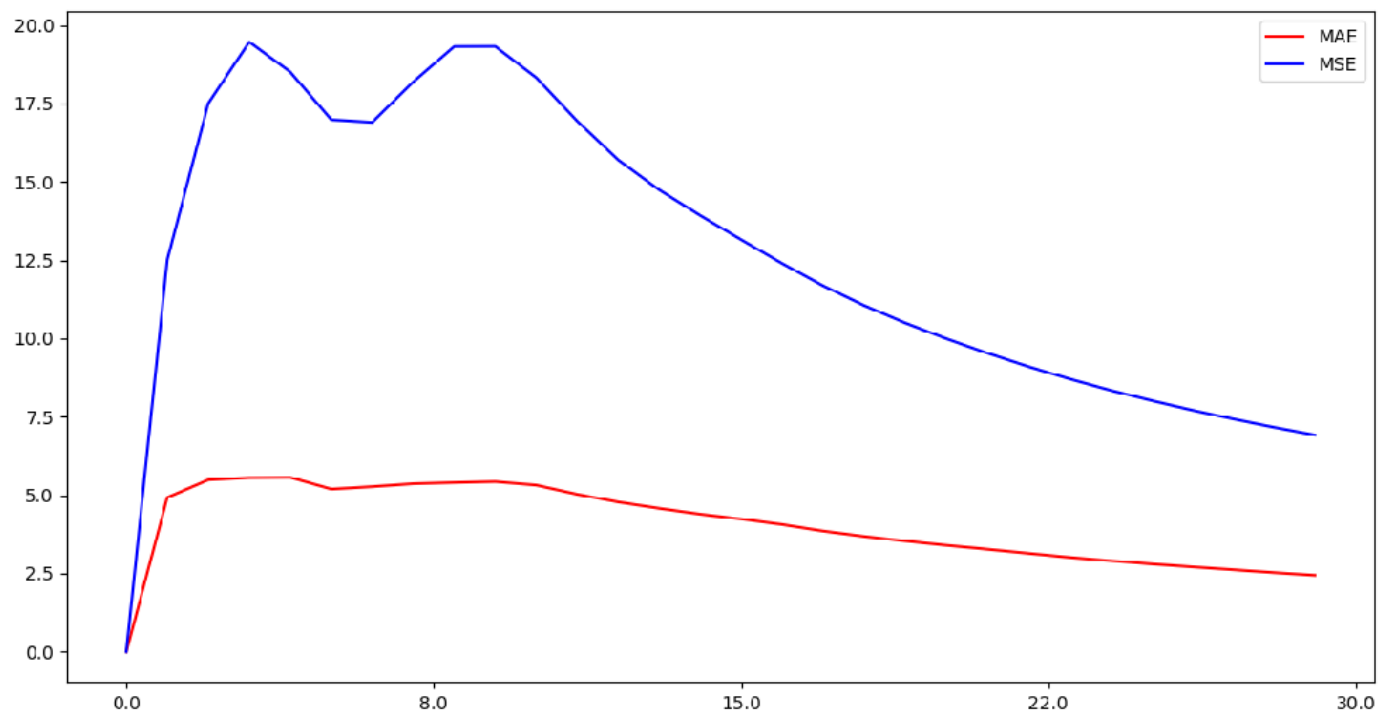
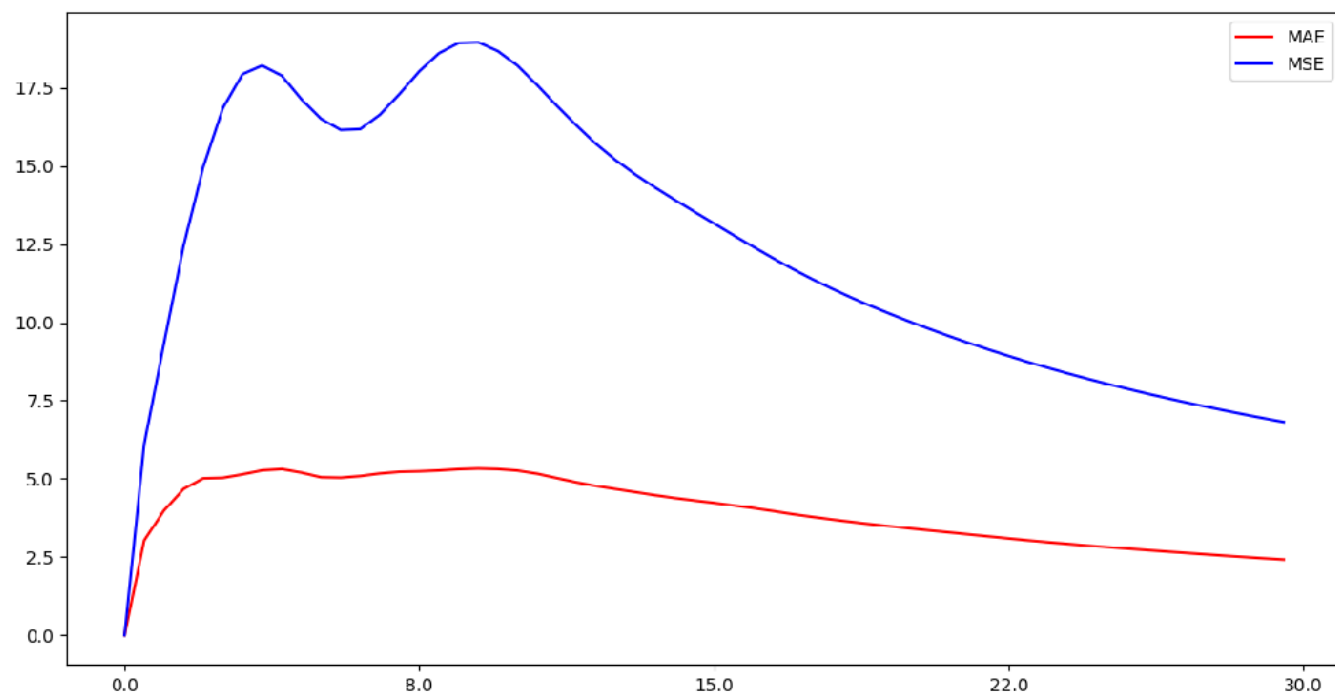

Figure 14: Wykresy $Q(I)$ układu RLC przy parametrach $q_0 = 1$, $i_0 = 10$, $R = 1$, $L = 3$, $C = 1$, $A = 1$, $\Omega = 8$

Układ RLC - Error chart | $dt = 1$

Układ RLC - Error chart | $dt = 0.5$

Układ RLC - Error chart | $dt = 0.1$

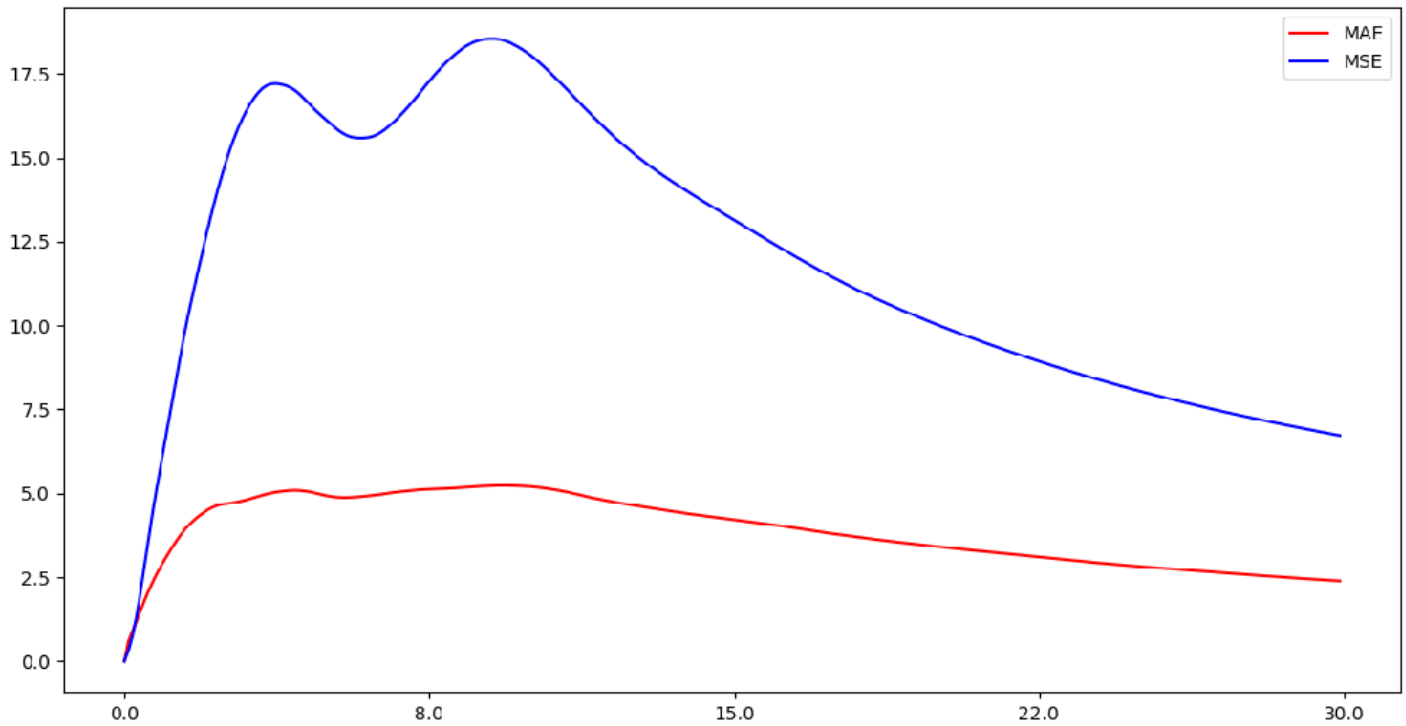

Figure 15: Wykresy średniego błędu kwadratowego i średniego błędu bezwzględnego układu RLC przy parametrach $q_0 = 1$, $i_0 = 10$, $R = 1$, $L = 3$, $C = 1$, $A = 1$, $\Omega = 8$

ŚREDNI BŁĄD APROKSYMACJI

- $dt = 1$

MSE: 6.6868, MAE: 2.3618

- $dt = 0.5$

MSE: 6.7092, MAE: 2.3761

- $dt = 0.1$

MSE: 6.7096, MAE: 2.3825

WNIOSKI

Realizacja modelu za pomocą modułu sympy umożliwia uzyskanie dokładnego, analitycznego rozwiązania układu równań różniczkowych opisujące model obwodu. Z kolei realizacja

modelu metodą `scipy.integrate.odeint` pozwala na aproksymację numeryczną ewolucji układu. Analityczne rozwiązanie jest dokładniejsze od rozwiązania za otrzymanego za pomocą `odeint`, ponieważ w pierwszej metodzie dokonujemy dyskretyzacji, a zatem obserwujemy obwód w dyskretnych chwilach i jedyny występujący błąd to ten związany z dokładnością aproksymacji liczbowej, natomiast drugi sposób konstruuje następne obserwacje rekurencyjnie na podstawie poprzednich, przez co błąd związany z dokładnością nakłada się na siebie co każdą obserwację. Możemy to zauważyć obserwując średni błąd bezwzględny lub kwadratowy. Dla zmniejszającego się dt (kroku czasowego) spodziewalibyśmy się zmniejszenia błędów aproksymacji (ponieważ zwiększamy rozdzielczość), natomiast obserwujemy wynik przeciwny - dla zmniejszania kroku czasowego zwiększa się średni błąd aproksymacji, ponieważ algorytm rozwiązujący układ równań różniczkowych wykonuje więcej kroków, a zatem mamy doczynienia z większą ilością nałożonych błędów z każdą iteracją.